

[Niels Frederiksen.]

trykket i Befolkningen paa et Omraade, som generer enkelte Borgere allermest, og som hemmer Initiativ og Erhvervsliv. Vi kan ikke se rettere end, at naar vi som nu staaar i en Tid som denne med Vanskeligheder paa Boligbyggeriets Omraade, baade hvad Lejligheder og Beskæftigelse angaar, og staaar i en Tid, hvor Erhvervslivet er under et Tryk, der virker lammende og derfor ogsaa hemmer Erhvervsboligbyggeriet, hvor det kniber med Arbejde og Beskæftigelse og Igangsaettelse af nye Foretagender og Virksomheder paa alle Omraader, da maa dog Tiden være inde til en Skattelettelse, der kan virke ansporende og befriende for det Initiativ, som her kan vækkes ved en Lettelse af Ejendomsskatterne paa den af os foreslaaede Maade. Derfor vil jeg meget nødtig gaa med til, at man begrænser Skattefriheden paa Nybygninger til Beboelsesbygninger alene, idet jeg ikke kan se rettere end, at Erhvervsbyggeriet er ikke mindre tiltrængt i Øjeblikket end Boligbyggeriet ude i Landet.

Jeg vil dernæst gerne rette en Bemærkning fra den højtærede Indenrigsminister, der gik ud paa — hvis vel at mærke den Bemærkning gælder de af os forelagte Forslag —, at det betød jo en mindre Skat for Kommunerne, hvis det af os forelagte Lovforslag blev gennemført, og derfor en højere Personbeskatning. Det betyder en mindre Indtægt af Ejendomsskatterne for Staten, men det betyder ikke en mindre Ejendomsskat for Kommunerne. Det af os forelagte Lovforslag betyder en Omlægning af de i Forvejen kalkulerede Ejendomsskatte for Kommunen fra Bygningerne til Grunden, en Omlægning, der i den kommunale Beskatning er overordentlig haardt tiltrængt og i Øjeblikket meget mere tiltrængt end nogen Sinde før. Det, der virker lammende og hemmende paa Boligbyggeriet i Købstadskommunerne, er efter min Opfattelse i Særdeleshed dette, at efterhaanden som Omkostningerne ved Boligbyggeriet bliver mindre, vil det stærke Krav om Boliger virke stimulerende paa Grundpriserne i Provinsbyernes Omegn. Jeg kan ikke se rettere end, at det er en af de Ting, som Lovgivningsmagten ikke i en Krisetid som vor kan skyde til Side. Lad os f. Eks. tage en af de nærmeste Provinsbyer, som jeg kender, og hvor jeg har fulgt Boligbyggeriet. Parcelbyggeriet kan der foregaa under saadanne økonomiske Vilkaar, at en Mand kan faa opført en Bolig med en god Lejlighed, med Kloakanlæg, med Gas

og Elektricitet, fuldt færdig med en Bekostning af 10 000 Kr., men selve Grunden, som Boligen skal bygges paa, denne Grund, der ligger paa almindelig Markjord i Byens Omegn, koster 2 Kr. pr. Kvadratalen, saaledes at den Stump Jord, som, saa længe jeg har færdedes der forbi, har været benyttet som almindelig Agerjord, koster 4 000 Kr. for den Mand, som kan opføre en Bygning derpaa med moderne Bekvemmeligheder, fuldt færdig til at flytte ind i, for 10 000 Kr. Jeg kan ikke se, at man ikke med Rette kan pege paa Grundspekulationen som en Fare for og en Hemning af et sundt og rimeligt Boligbyggeri i Byerne. Er der Spor af Mening i, at den Proprietær, der bor derude, kan indkassere 28 000 Kr. for en Tønde Land, som han selv i sin Tid har købt for en Pris af 600 Kr.? Det forekommer mig, at en Omlægning af Ejendomsskatterne paa det af os nu foreslaaede Grundlag er baade berettiget og nødvendig, hvis man i Øjeblikket vil fremme Boligbyggeriet paa et sundt og økonomisk Grundlag. Ellers vil den økonomiske Virkning efter vor Opfattelse uvægerlig blive den, at samtidig med Byggeomkostningernes Nedgang vil de stærke Krav om Boliger enten i anden Mands eller i egen Ejendom fra Befolkningens Side befordre en Grundspekulation, der bliver mere og mere ondartet, jo billigere Omkostningerne ved Boligens Opførelse bliver, og derfor maa der ske en Omlægning af Skatterne, der virker billigørende baade for Byggeriet og for Erhvervsdelen af de Pladser, som Boligerne skal opføres paa.

Jeg ønsker at gøre disse Bemærkninger, da det efter det radikale Venstres Opfattelse er det principielle paa dette Omraade, det, der i Realiteten og i Øjeblikket har den største Betydning. Da nu Forholdene paa Byggeriets Omraade klart viser, hvor tiltrængt, ikke mindst kommunalt, en Omlægning af Ejendomsskatterne er, havde vi indenfor vort Parti den Opfattelse, at man dog maaske kunde paa-regne den højtærede Indenrigsministers lidt forstærkede Interesse for disse Spørgsmaal i Øjeblikket.

Det eneste Haab, som jeg efter det forudgaaende kunde faa om et Resultat af Behandlingen af de af os forelagte Lovforslag, er altsaa dette, at man fra Venstre vilde være med at benytte Udvalgsbehandlingen til at fremskaffe Oplysninger om dette Spørgsmaal, og at de Tanker, som er udtrykt i Lovforslagene, vilde kunne faa Betydning i Overvejel-